

Hei! Terveiset Karvista. Mä olen Laura Repo  
ja kerromme tänään kollegani Janniinan kanssa -

varhaiskasvatuksen arvioinnista pedagogisen toiminnan  
tasolla, eli siellä lapsiryhmissä.

Tällä videolla puhutaan laadunarvioinnin  
taustasta ja tavoitteesta.

Siitä, miksi toimintaa tulee arvioida -  
ja mitä oikeastaan sillä arvioidulla tiedolla  
pitäisi sitten tehdä.

Jotta laatua voidaan arvioida,  
tulee myös muodostaa käsitys siitä, -  
mitä varhaiskasvatuksen laadulla tarkoitetaan -

ja mistä suomalaisen varhaiskasvatuksen laatu muodostuu.

Karvi julkaisi viime syksynä  
varhaiskasvatuksen laadun indikaattorit.

Ja puhumme tällä videolla myös siitä, kuinka  
näitä indikaattoreita voidaan hyödyntää arvioinnissa, -  
arvioinnin toteuttamisessa ja mitä tarkoitetaan  
systemaattisella laadunarvioinnilla.

Arviointi on perinteisesti toteutettu siellä lapsiryhmissä  
esimerkiksi käymällä läpi -

kulunut viikko, sen onnistumiset ja kenties haasteet.  
Ehkä siellä viikon loppupuolella pidetään tiimipalaveri, -  
jossa pohditaan miten kulunut viikko on sujunut.

Tällaista työtä reflektointia tarvitaan jatkossakin.  
Mutta sen lisäksi toimintaa tulee arvioida  
myös systemaattisemmin.

Tällä tarkoitetaan sitä, että arvioinnin tueksi kerätään  
todellista tietoa siitä, mitä ryhmässä tapahtuu, -  
ja saavutetaanko toiminnalle asetetut tavoitteet.

Toiminnan arviointia toteuttaessa on tärkeä muistaa,  
että arviointia tehdään oman työn kehittämistä varten.  
Sitä ei toteuteta ulkopuolista arvioitsijaa tai  
jotain muuta ulkopuolista tahoa varten.

Toki arvioinnin tarkoitus on myös tuottaa tietoa. -  
Esimerkiksi päättäjille siitä, mitä  
siellä lapsiryhmissä todellisuudessa tapahtuu -  
ja tulisiko sinne ehkä kenties lisätä vaikka resursseja.

Mutta pääsääntöisesti kuitenkin arvioinnin tarkoitus  
on tuottaa tietoa siitä oman toiminnan kehittämistä varten.

Kutsumme tätä lähestymistapaa kehittäväksi arvioinniksi.  
Kehittävässä arvioinnissa korostuu luottamuksellinen ilmapiiri.  
Se tarkoittaa sitä, että arviointi tulee toteuttaa siten,  
että sen ei ole tarkoitus tuomita.  
Henkilöstöllä tulee olla todellinen mahdollisuus  
kertoa siitä varhaiskasvatuksen arjesta.  
Siitä, mitä lapsiryhmissä oikeasti tapahtuu.  
Ja vasta tällainen arviointi antaa mahdollisuuden oppia uutta.

Tän laadunarvioinnin tueksi Karvi julkaisi viime syksynä -  
Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnin  
perusteet ja suositukset -asiakirjan.  
Tää asiakirja laadittiin yhteistyössä  
asiantuntijatyöryhmän kanssa -  
ja tämä työryhmä teki intensiivistä työtä  
lähestulkoon puoltoista vuotta.

Ryhmässä tutustuttiin erilaisiin, esimerkiksi  
yleiseurooppalaisiin malleihin siitä, kuinka laatua muualla arvioidaan.  
Ja siitä rakennettiin vahvasti meidän  
suomalaiseen varhaiskasvatukseen tehty -  
varhaiskasvatuksen laadunarvioinnin ja  
kehittämisen kansallinen malli.

Tän mallin mukaan varhaiskasvatuksen arviointitietoa  
tuotetaan jatkuvasti ja samoihin periaatteisiin pohjautuen -

eri tasoilla: kansallisella tasolla, pedagogisen toiminnan tasolla  
ja siinä paikallisella tasolla välissä.  
Nyt tänään keskitytään erityisesti  
tonne pedagogisen toiminnan tasoon, -  
eli siihen miten arviointia toteutetaan  
siellä ryhmä- ja yksikkötasolla.  
Arvioinnin kohteena siellä on  
henkilöstön pedagoginen toiminta ja sitten se, -  
miten lapsi sen varhaiskasvatuksen ja  
varhaiskasvatuksen laadukkuuden kokee.  
Tälle laadulle on sitten tässä asiakirjassa  
muodostettu tutkimuksellinen pohja,  
että mistä se varhaiskasvatuksen laatu koostuu.  
Kaiken tämän taustalla vaikuttaa  
suomalaiset arvot, arvopohja.

Arvot kertoo siitä, mitä varhaiskasvatuksessa  
pidetään erityisen tavoiteltavana ja erityisen tärkeänä.  
Näiden arvojen pohjalta sitten laatua lähestytään  
kahdesta eri näkökulmasta: -  
rakenteellisten tekijöiden ja  
prosessitekijöiden näkökulmasta.

Tossa kuvion taustalla menee  
tommonen syklimäinen kehä.  
Se kuvaa sitä, että se laadun arviointi  
ja jatkuva kehittäminen -  
kulkee prosessimaisesti kaikilla näillä eri tasoilla.  
No varhaiskasvatuksen laatu  
muodustuu erilaisista tekijöistä.  
Tässä asiakirjassa on kuvattu -

varhaiskasvatukselle laaditut laatutekijät  
sekä niitä kuvaavat indikaattorit.

Nää indikaattorit pohjautuu niin varhaiskasvatuslakiin,  
vasun perusteisiin, kuin laajaan tutkimuskatsaukseen, -  
joka tässä asiakirjassa on myös kuvattu.  
Eli miten tutkimuksessa perustellaan sitä, -  
minkälainen pedagoginen toiminta  
tuottaa laadukasta varhaiskasvatusta -  
ja erityisesti sitä, minkälaista vaikuttavuutta tällä sitten on.  
Lapsen oppimiselle, kehittymiselle ja hyvinvoinnille.

Nää laatutekijät ja niitä kuvaavat indikaattorit, -

kuten tossa äskesessä kuviossa tai mallissa jo esitettiin, -

on jaettu kahteen eri näkökulmaan: ne prosessitekijät,  
varhaiskasvatuspedagogiikan ydintoimintoja kuvaavat ydintekijät -  
sekä sitten nää laadun rakenteelliset tekijät,  
jotka luo varhaiskasvatukselle niitä reunaehtoja, -  
missä sitä toimintaa toteutetaan.  
Näiden indikaattoreiden tarkoituksena on luoda pohja -  
yhteinäisille toimintatavoille  
meidän kansallisessa varhaiskasvatuksessa, -  
joiden pohjalta sitten toimintaa voidaan sitten arvioida.  
Nää indikaattorit on tällasia eräänlaisia spottivaloja.  
Ne pyytää ikään kuin arvioitsijan kiinnittämään huomiota -  
aina johonkin tiettyyn toiminnan osa-alueeseen kerrallaan.  
Toi spottivalokuva tossa ylhäällä kuvaa sitä.  
Ja jos katsoo sitä kuvaa, niin huomaa, -  
että sen spottivalon ympärille  
jää kuitenkin lukuisia varjopaikkoja.  
Ja siihen liittyy se toiminnan jatkuva reflektointi.  
Reflektiivinen työote, mistä Laura tossa aiemmin puhe.  
Eli kaiken arvioinnin siellä arjessa ei tule  
kuitenkaan pohjautua vain ja ainoastaan indikaattoreihin, -  
vaan sitä toimintaa täytyy reflektoida jatkuvasti muutenkin.

No mitä sitten on nää laadun erilaiset rakennetekijät ja niitä kuvaavat indikaattorit?

Rakennetekijät toteutuu kaikilla kolmella tasolla: kansallisella, paikallisella ja pedagogisen toiminnan tasolla. Ja nää rakenteelliset tekijät on niitä varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyviä tekijöitä.

Jotka on suhteellisen pysyviä, sillä niitä määrittelee esimerkiksi lait ja asetukset ja muut valtakunnalliset asiakirjat.

Rakenteelliset tekijät liittyy siihen, että kuka sitä varhaiskasvatustoiminnasta vastaa, - missä sitä toimintaa järjestetään ja minkälaiset puitteet sille toiminnalle luodaan. Näitä varhaiskasvatuksen laadun rakennetekijöitä on kolmetoista kappaletta.

Jokainen näistä rakennetekijöistä on sitten avattu vielä erikseen niitä kuvaaviksi ja täsmentäviksi indikaattoreiksi. Ja näiden rakennetekijöiden ajatellaan nyt muodostavan - se varhaiskasvatuksen laadun pohja, - jotka tarkastelee sitä laatua esimerkiksi varhaiskasvatuksen oppimisympäristön näkökulmasta, - minkälaista ympäristössä sitä toimintaa toteutetaan.

Tähän laadun rakenteelliseen toimintaan vaikuttaa olennaisesti lapsiryhmän rakenne ja koko.

Ja sitten myös, että miten ne varhaiskasvatuksen työaikarakenteet on toteutettu - ja miten niitä työaikoja suunnitellaan siellä ihan arjen toiminnassa.

Henkilöstörakenne ja varhaiskasvatukselle varatut resurssit sekä sitten se johtamisjärjestelmä kokonaisuudessaan. Varhaiskasvatuksen arvioinnille ja kehittämiselle tulee myös olla omat rakenteensa.

Ja tää arvioinnin ja kehittämisen rakenne sitten tukee tätä laatua ja sen laadun jatkuvaa parantamista. Tän lisäksi erityisesti suomalaiseseen varhaiskasvatukseen on oleellista - noi koulutus- ja kasvatusjärjestelmän yhtenäisyys, sekä sitten siirtymät:

Miten, kun lapsi tulee kotoa varhaiskasvatukseen, kuinka hänet otetaan vastaan.

Tai minkälaisia siirtymiä on sitten  
varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen eteenpäin.  
Kaikki nämä erilaiset rakenteelliset tekijät  
tuottaa sitä varhaiskasvatuksen laatua.

Varhaiskasvatuspalvelujen ohjaus neuvonta ja valvonta  
siellä paikallisella tasolla -

on myös keskeinen varhaiskasvatuksen laadun osatekijä.  
Että kuinka perheet ylipäänsä ohjautuu palveluiden pariin.

Henkilöstön osaamiseen, koulutukseen liittyvät tekijät -

sekä sitten tietysti meidän työtä ja  
toimintaa ohjaava velvoittava vasu, -

joka on keskeinen laadun asiakirja varhaiskasvatuksessa.

Se, että onko varhaiskasvatuspalveluja riittävästi,  
onko ne kaikkien saatavilla ja saavutettavissa -  
ja onko se varhaiskasvatus inklusiivista,  
on myös keskeinen laadun osatekijä.

Ja tietysti ylinnä sitten ohjaava lainsäädäntö.

Siinä mallissa esiteltiin myös laadun toinen näkökulma  
eli nämä prosessitekijät.  
Nämä prosessitekijät on puolestaan sit  
niitä varhaiskasvatuksen ja varhaispedagogiikan ydintoimintoja.

Kaikkea sitä yksiköissä ja lapsiryhmissä toteutettua toimintaa  
ja sitä toimintakulttuuria kokonaisuudessaan, -  
jolla on edelleen suora yhteys siihen,  
mitä se lapsi kokee siellä varhaiskasvatuksessa.

Nämä laadun prosessitekijät toteutuu sitten ainoastaan  
siellä pedagogisen toiminnan tasolla, -  
eli siellä teidän ryhmissä ja yksiköissä.

Prosessitekijät ja niitä kuvaavat  
tässä asiakirjassa esitellyt indikaattorit -  
kuvaa miten näitä varhaiskasvatukselle tavoitteita, -

sieltä laista ja vasusta ja tietysti tutkimusperusteisesti  
sitten toteutetaan siellä arjen toiminnassa.

Tässä asiakirjassa prosessitekijät on avattu  
seitsemän eri laatutekijän näkökulmasta.

Ja kuten noita rakennetekijöitä, niin jokaista eri laatutekijää on sitten avattu indikaattorien kautta. Näitä keskeisiä laadun prosessitekijöitä on esimerkiksi henkilöstön ja lapsen välinen vuorovaikutus. Nähdään, että se on ihan siellä kaiken toiminnan ytimessä. Se, kuinka lapsi kohdataan siellä varhaiskasvatuksessa. Tämän lisäksi tietysti varhaiskasvatuksen tavoitteellisuus, joka määrittyy sitten pedagogisen suunnittelun, - dokumentoinnin ja edelleen arvioinnin ja kehittämisen kanssa, - muodostaa keskeisen laadun osatekijän. Pedagoginen toiminta ja yhdessä lasten kanssa rakennetut oppimisympäristöt.

Minkälaista on johtaminen siellä pedagogisen toiminnan tasolla? Ei pelkästään yksikön johtaja, - vaan jokaisella oman ammatillisen vastuunsa mukanaan tuomaa johtajuutta tällä tarkoitetaan.

Keskeinen vuorovaikutukseen liittyvä osatekijä on myös vertaisvuorovaikutus ja ryhmän ilmapiiri. Nähdään, että ne muodostaa ison osan siitä, miten ja minkälaiseksi lapsi kokee laadun siellä ryhmässä ja yksikkötasolla muutenkin.

Henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus ja monialainen yhteistyö.

Sekä sitten henkilöstön ja huoltajien välinen vuorovaikutus, jolla tarkoitetaan tietenkin kasvatusyhteistyötä, -

mutta näiden indikaattorien ja laatutekijän mukaisesti sitä lähestytään nyt tässä asiakirjassa vuorovaikutuksen näkökulmasta. Samalla tavalla kun noi rakennetekijät, niin jokainen prosessilaadun tekijä - sitten vielä määritellään tarkemmin indikaattorien kautta.

Nää laadun eri osatekijät, rakenteellisen ja prosessitekijät, on vahvasti riippuvaisia toisistaan. Ne on jatkuvassa dynaamisessa vuorovaikutuksessa. Voidaan ajatella, että jos rakenteet ei oo kunnossa, niin prosessitkaan ei yleensä oo laadukkaita. Mutta sitten voidaan myös ajatella niin, että vaikka meillä ois kuin loistavat puitteet tahansa, - meillä ois hienot toimintaympäristöt, materiaalisesti virikkeelliset ja rikkaat.

Meil ois henkilökuntaa, meil ois  
pienet lapsiryhmät ja niin edelleen.

Mut jos se prosessitekijän ydin eli  
aikuisen ja lapsen vuorovaikutus siellä arjessa ei toimi, -  
niin silloin se toiminta ei  
sen lapsen näkökulmasta ole laadukasta.

Eli sillä tavalla nämä laadun eri osatekijät  
on kytköksissä toisiinsa.  
Ja niiden rinnakkainen tarkastelu  
arvioinnissa on tosi tarpeellista.  
Voidaan ajatella, että laadun eri osatekijät  
ovat ikään kuin tollasia palapelin palasia -  
ja jos yksikin palanen sieltä puuttuu,  
niin se kuva ei silloin oo ihan täysin eheä.  
On myös tutkimuksissa osotettu,  
että näiden rakenteellisten laaduntekijöiden yhteisvaikutus -  
ennustaa parempaa prosessilaatua  
kuin yksittäinen rakenteellinen tekijä.  
Eli pelkästään ne loistavat puitteet ei vielä takaa sitä,  
että se laatu ja prosessitekijät olis korkealaatusta, -

vaan siihen tarvitaan muitakin tekijöitä. Esimerkiks henkilöstön  
ammattillisuus ja koulutus ja työkokemus ja niin edelleen.  
No tässä asiakirjassa on nyt sitten avattu  
nämä varhaiskasvatuksen laadun eri osatekijät -  
ja niitä kuvaavat indikaattorit.  
Mutta miten näitä laadun indikaattoreita  
sitten voi hyödyntää siellä arjen arvioinnissa?

Indikaattorit, jotka tässä asiakirjassa ja sen asiakirjan  
lopussa on kuvattu, ei vielä sellasenaan sovellu arviointiin.  
Vaan ne tulee avata vielä niitä  
tarkemmin määriteleviks arviointikriteereiksi.  
Ja nyt täytyy muistaa, että nyt kun näitä indikaattoreita  
lähdetään purkamaan kriteereiksi, -  
niin se on aina arvovalinta. Eli se mitä me mitataan -  
kertoo lapsille, perheille ja kaikille muillekin siitä, -  
mitä me arvostetaan siellä varhaiskasvatuksessa.

Ja sen takia on tosi tärkeää, että siellä ryhmissä ja yksiköissä  
käydään jatkuvaa pedagogista arvokeskustelua siitä, -  
että miten me nähdään varhaiskasvatus  
ja sen laadukkuus.  
Mitä asioita pidetään tärkeänä?

Missä asioissa olisi vielä kehittämisen varaa,  
eli mitä tulisi lähteä arvioimaan ja sitä kautta kehittämään.

Mutta mikä se kriteeri sitten on? No se kriteeri on tätä indikaattoria tarkemmin määrittelevä arviointiperuste. Se on sellaisia laadun ominaisuuksia, jotka pyritään muotoilemaan mahdollisimman konkreettisesti, -

jotta niitä indikaattorin suuntaisia asioita sitten siellä arjessa voidaan ylipäänsä arvioida tai mitata.

Nää kriteerit tulis laatia selkeiksi ja käytäntöä mahdollisimman hyvin kuvaileviksi. Ne voidaan laatia joko väittämämuotoon tai kysymysmuotoon.

Ja niitä kriteereitä voidaan sitten edelleen arvioida jollain ennalla määritellyllä skaalalla.

Et ne joko toteutuu erittäin hyvin, hyvin, ne toteutuu kohtalaisesti tai ne ei toteudu.

Tai ihan yksinkertaisimmillaan näitä kriteerejä voi sitten arvioida, että ne joko toteutuu tai ne ei toteudu.

Kun indikaattorien pohjalta lähdetään laatimaan näitä kriteerejä, niin ensin täytyy tietysti keskustella siitä, - että mitä tavoitellaan. Eli mikä on se asia, mitä lähdetään arvioimaan - ja mikä indikaattori siihen mahdollisesti liittyy.

Jos paikallisella tasolla tai sitten yksikkö- tai ryhmätasolla on päätetty, - että nyt tällä kertaa keskitytään vaikka vuorovaikutuksen arviointiin, -

niin pitää miettiä, että no mihin osa-alueeseen sitä vuorovaikutusta ja valita se indikaattori kuvaamaan sitä sen mukaisesti

Jos valitaan täältä asiakirjasta esimerkiksi vuorovaikutusta lapsen ja aikuisen välistä vuorovaikutusta kuvaava ensimmäinen indikaattori, joka kuuluu näin: "Vuorovaikutus on myönteistä, välittävää, kannustavaa ja hellää. Henkilöstö sitoutuu lapseen ja lapsiryhmään."

Niin tän pohjalta sitten tiimissä käydään arvokeskustelu, lähdetään yhdessä pohtimaan sitä, että mitä tarkoittaa - myönteinen ja hellä vuorovaikutus.

Miten se oikeasti näkyy siellä arjessa?

Miltä näyttää, kun kohdataan lapsi myönteisellä tavalla ja hellästi?

Ja tän pohjalta indikaattori sitten pilkotaan näiksi kriteereiksi, joita voidaan edelleen arvioida.

Ensimmäinen esimerkki, joka nyt on tähän esitykseen laadittu vois olla vaikka, - että lapsille puhutaan myönteiseen äänensävyyn kaikissa tilanteissa.

Tämä kriteeri kuvastaa tota indikaattoria ja vie sen konkreettisemmalle tasolle.



Ja sitä voidaan jo sitten edelleen arvioida,  
että no toteutuuko tää vai ei.  
Puhuuko meidän ryhmässä kaikki henkilöstö lapsille  
myönteiseen äänensävyyn ja kaikissa tilanteissa?

Toinen esimerkki vois olla, että henkilöstö varmistaa päivittäin,  
että kaikille lapsille osoitetaan lämpöä, kiintymistä ja hyväksyntää.  
Tämä keskustelu tietysti edellyttää sen,  
että ollaan pohdittu siinä ryhmässä, -  
että miten se näkyy konkreettisesti,  
kun osoitetaan lämpöä tai kiintymystä tai hyväksyntää, -  
jotta se kriteeri aukeaa myös siinä arviointitilanteessa.

Ja sitä voidaan sitten tarkastella, että toteutuuko tämän kaltainen toiminta -

ja tän kaltainen lapsen kohtaaminen siinä meidän ryhmässä vai ei.

Tässä dialla on nyt avattu erilaisia esimerkkejä siitä,  
miten niitä kriteerejä on muodostettu  
sen toiminnan itsearviointiin tueksi.  
Noi ensimmäiset kolme kriteeriä, väittämää tässä  
voidaan arvioida skaalalla kyllä tai ei, -  
eli ne joko toteutuu tai ei. Jos tarkastellaan  
vaikka sitä laatutekijää pedagogisesta toiminnasta, -  
niin sen indikaattoreita kuvaava kriteeri voisi olla,  
että olemme yhdessä miettineet -  
ryhmämme kaikelle toiminnalle pedagogiset perusteet.

No toteutuuko toiminta tämän suuntaisesti vai ei?

Tai ryhmämme henkilöstö osallistuu  
lasten leikkeihin päivittäin.

Toteutuuko tämä vai ei?

Tai jos halutaan tarkastella oppimisympäristöjä,  
niin sitä voitais arvioida tällaisella kriteerillä, -  
kun olemme rakentaneet ja muuttaneet oppimisympäristöjä  
lasten kanssa säännöllisesti.

Ja tätäkin voidaan sitten arvioida siellä toiminnassa,  
että kuinka se toteutuu tai toteutuuko lainkaan.

No sit sitä arviointia voi toteuttaa myös sillä tavalla,  
että voidaan pohtia,

että joko asia toteutuu päivittäin,  
viikoittain, kuukausittain tai ei välttämättä koskaan.

Ja tän kaltasia esimerkkejä vois olla esimerkiksi se,  
joka liittyis nyt vaikka sitten liikuntakasvatuksen tavoitteisiin.

Ryhmässämme on toteutettu suunnitelmallista toimintaa,  
jossa kaikki lapset hengästyvät.

Tän pohjalta sitä toimintaa sitten voidaan arvioida,  
että no kuinka usein toteutetaan tämän tyyppistä toimintaa.

Tai kuvataiteeseen liittyen, eli siihen  
pedagogisen toiminnan suunnitteluun liittyvän laatutekijän -

ja sitä kuvaaviin indikaattoreihin,  
niin voidaan avata tällaisella kriteerillä: -  
Ryhmässämme on toteutettu suunnitelmallista  
ja ohjattua varhaiskasvatusta.  
Esimerkiksi maalaamiseen liittyen. Onko sitä toteutettu  
viikoittain, päivittäin vai jopa vieläkin harvemmin?  
Eli näiden kriteerien kautta voidaan sitten  
lähteä arvioimaan sitä toimintaa,  
että toteutuuko se niiden indikaattorien suuntasesti,  
mitkä tässä asiakirjassa esitellään.  
Mutta miten sitä arviointia sitten  
kokonaisuudessaan toteutetaan?  
Nyt tässä osiossa keskitytään tähän  
laadunarvioinnin systemaattisuuteen.  
Kun siellä ryhmissä toteutetaan arviointia,  
niin sille arvioinnille täytyy aina varata aikaa -

ja sillä täytyy olla suunnittelut ja sovitut rakenteet.  
Ja tietysti sitten ne yhteiset tavoitteet, että  
milloin sitä arviointia toteutetaan ja mistä tavoitteista käsin.  
Lähteekö ne tavoitteet lapsiryhmän tarpeista?  
Huomaatte siellä lapsiryhmässä jotain,  
mitä teidän tulee lähteä kehittämään, -  
vai tuleeko ne arvioinnin kohteet sitten yksikkötasosesti päätettynä  
tai alueellisesti tai vaikka paikallisesti päätettynä?

Aina täytyy kuitenkin muistaa, että tää arviointi ei oo  
pelkästään sitä, että sitä arviointitietoa kerätään -

esimerkiksi noiden äsken esiteltyjen kriteerien kautta,

vaan arviointi kokonaisuudessaan on laaja prosessi,  
johon liittyy useita erilaisia vaiheita.

Tässä asiakirjassa sivulla 32 esitellään tämmönen  
varhaiskasvatuksen laadunarvioinnin sykli.  
Toi ylempi pienempi ympyrä pohjautuu tällaseen  
niin sanottuun Demingin jatkuvan parantamisen malliin, -  
jossa sitä toimintaa ensin suunnitellaan,  
sit toteutetaan, arvioidaan ja kehitetään.  
Eli se on sen niin kun arvioinnin ja  
kehittämisen se jatkuva sykli.  
Mutta jos siitä erotetaan toi arviointiosio, -  
niin huomataan, et itse asiassa  
se arviointikin on oma yksittäinen, -  
aika laajakin prosessi, johon liittyy niitä erilaisia vaiheita.

Se, että lähdetään keräämään arviointitietoa edellyttää tietenkin,  
että sille toiminnalle ja sitä kautta sille arvioinnille on asetettu tavoitteet.

Kun arviointitietoa on sitten kerätty,  
niin se tieto pitää analysoida, -

jotta se ei jää pöytälaatikkoon tai kaappiin.  
Sen analysoidun arviointiedon pohjalta  
sitten muodostetaan johtopäätöksiä -  
ja määritetään edelleen niitä kehittämistoimia.

Eli kun me on saatu tietää jotakin siitä meidän toiminnasta  
sen arvioinnin kautta, sen vahvuuksista tai kehittämiskohteista, -  
niin sitten lähdetään edelleen pohtimaan, että  
mitä toiminnan osa-alueita tulee lähteä kehittämään,  
jotta se toiminta olisi vieläkin laadukkaampaa tai sujuvampaa.  
Ja niiden kehittämistoimien pohjalta sitten määritellään  
uudelleen sille toiminnalle tavoitteet, -  
ja niin se sykli sitten lähtee uudelleen.  
Mutta kaikki tää tietysti edellyttää sitä, että sillä arvioinnilla,  
niin siellä ryhmä- kuin etenkin yksikkötasolla, -  
tulee olla ne rakenteet, jonka puitteissa  
sitä arviointia toteutetaan.

Tätä arviointitietoa voidaan kerätä ja analysoida  
laatimalla esimerkiksi erillinen arviointisuunnitelma.  
Tässä arviointisuunnitelmassa voidaan ihan konkretisoida ja  
täsmentää sitä, että miten sitä tietoa lähdetään keräämään.

Mitä aiotaan arvioida ja käydään myös sitä arvokeskustelua,  
että miksi joku asia on meidän mielestä niin tärkeä, -  
että sitä pitää arvioida.  
Sille arvioinnille tarvii varata aikaa ja voidaan ihan sit  
konkreettisesti päättää, että milloin se arviointi toteutetaan.

Niiden tavoitteiden suuntasesti sit päätetään, että  
mitä tietoa sen arvioinnin pohjaksi tarvitaan, minkälaisista asioista.  
Ja erityisesti pitää miettiä se,  
että miten se tieto dokumentoidaan.  
Ja myös se, että kuka tai ketkä  
tän arvioinnin sit lopulta toteuttaa.  
Samalla tavalla suunnitelmaa voidaan sitte tehdä  
siihen arviointitiedon analysointivaiheeseen.

Kun tää tieto on kerätty, niin miten, missä,  
milloin ja kenen toimesta tää arviointitieto sitten käsitellään.  
Ja edelleen sit seuraaviin vaiheisiin, että  
no mitä niillä arviointitiedoilla tehdään.  
Keskä on mukana muodostamassa  
niitä kehittämispäätöksiä, -  
joiden mukasesti sitä toimintaa  
ruvetaan edelleenkehittämään.  
Ja tässäkin suunnitelmassa voi sitten pohtia sitä, -

että miten lasten ääni saadaan tässä arvioinnin syklissä kuulumiin. Tai vanhempien ääni. Yhteenvetona tähän loppuun vielä voidaan koota, että no mitä se arviointi sitten kokonaisuudessaan on. Arvioinnin tulis olla systemaattista ja suunnitelmallista. Siellä paikallisella tasolla arvioinnilla tulee olla sovitut rakenteet, - joiden pohjalta sit voidaan tehdä niitä arviointisuunnitelmia, - että kuinka sitä arviointia sit toteutetaan. Arvioinnin tulee olla tavoitteellista. Arvioinnin tavoitteet nousee näistä Karvin julkasemista indikaattoreista - ja siellä paikallisella tasolla tai yksikkötasolla tai ryhmätasolla - sitten päätetään ne täsmennetyt tavoitteet, mitkä juuri siihen omaan toimintaan kohdentuu. Mitä pitäis lähteä arvioimaan ja kehittämään. Nää tavoitteet tulee olla toki aukipuhuttuja, jotta kaikki niihin sitten sitoutuu -

ja joita vasten sitä tehtyä arviointia sitten peilataan.

Arvioinnin tulisi olla jatkuvaa ja sen tulis olla osa sitä arkea. Tällä hetkellä me vielä monellakin eri tasolla vähän harjotellaan varhaiskasvatuksessa sitä, että no mitä tää arviointi on ja miten sitä toteutetaan. Mutta kuten tossa kalvolla nyt lukee, niin pienin askelin eteenpäin. Eli arvioinnin tavoitteet tulisi asettaa sellasiksi, että ne on myös sitten mahdollista saavuttaa.

Ja jotta voidaan vastata siihen arviointiprosessin läpiviennistä, niin sen tulee olla johdettu prosessi. Onko se yksikkötasolla yksikön johtaja, joka tästä arviointiprosessin läpiviennistä vastaa, - vai kenties ryhmässä esimerkiksi ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja.

Ja lopuksi tullaan siihen, mistä Laura alussa aloitti, - eli kaikki arviointi tulee tehdä sen vuoksi, että ne tukee sitä toiminnan kehittämistä.

Ne tukee sen varhaiskasvatuksen laadun parantamista siitä näkökulmasta, että lapsella olisi siellä hyvä olla. Että se varhaiskasvatus olisi tavoitteellista ja se pystytään todentamaan - ja se tukee lapsen oppimista, hyvinvointia ja kehittymistä.

Ja sillä tavalla arviointi tähtää siihen,  
että tätä toiminnan laadukkuutta  
jatkuvasti parannetaan.  
Kiitos paljon, kun jaksoitte seurata  
tämän videoluennon -

ja oikein antoisaa arviointia ja kehittämistä teille. Kiitos.

Hej! Hälsningar från Nationella centret för utbildningsutvärdering, NCU. Jag är Laura Repo och i dag berättar jag och min kollega Janniina om - utvärdering av småbarnspedagogik på den pedagogiska verksamhetsnivån, dvs. i barngrupperna. På denna video talar vi om bakgrunden och målen för kvalitetsutvärdering. Vi talar om varför man ska utvärdera verksamheten - och vad man sedan egentligen borde göra med de uppgifter som utvärderats. För att man ska kunna utvärdera kvaliteten ska man också bilda sig en uppfattning om - vad som avses med småbarnspedagogikens kvalitet -

och vad den finländska småbarnspedagogikens kvalitet består av. NCU gav i höstas ut kvalitetsindikatorer för småbarnspedagogik. I den här videon talar vi också om hur man kan utnyttja dessa indikatorer i utvärderingen, - i genomförandet av utvärderingen och vad som avses med systematisk kvalitetsutvärdering. Utvärdering har traditionellt genomförts i barngrupperna till exempel genom att gå igenom - den gångna veckan, vad man lyckades med och kanske utmaningar. Mot slutet av veckan håller man ett teammöte, - där man diskuterar hur veckan har gått.

Sådana reflektioner om arbetet behövs också i fortsättningen. Men dessutom ska verksamheten också utvärderas mer systematiskt.

Med detta avses att man som stöd för utvärderingen samlar in verklig information om vad som sker i gruppen, - och om man uppnår de mål som ställts för verksamheten.

Vid utvärdering av verksamheten är det viktigt att komma ihåg att utvärdering genomförs för att utveckla arbetet. Den genomförs inte för en extern utvärderare eller någon annan utomstående. Naturligtvis är syftet med utvärderingen även att producera information - till exempel för beslutsfattare om vad som verkligen sker i barngrupperna - och om man kanske borde ge dem mer resurser.

Huvudsakligen är utvärderingens syfte emellertid att ge information för utveckling av den egna verksamheten.

Vi kallar detta tillvägagångssätt för utvecklande utvärdering. Utvecklande utvärdering betonar en tillitsfull atmosfär. Det betyder att utvärderingen ska genomföras så att dess syfte inte är att döma. Personalen ska ha en verklig möjlighet att berätta om småbarnspedagogikens vardag. Om vad som på riktigt händer i barngrupperna. Först sådan utvärdering ger möjligheten att lära sig.

Som stöd för denna kvalitetsutvärdering gav NCU i höstas utdokumentet Grunder och rekommendationer för utvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet. Grunderna för utvärdering utarbetades i samarbete med en expertgrupp - och denna expertgrupp arbetade intensivt i nästan ett och ett halvt år. Gruppen bekantade sig med olika, till exempel allmänuropeiska, modeller om hur kvalitet utvärderas i andra länder. Utifrån det byggde vi upp den nationella modellen för kvalitetsutvärdering - och utveckling av småbarnspedagogik som grundar sig på den finländska småbarnspedagogiken. Enligt denna modell produceras utvärderingsinformation om småbarnspedagogik kontinuerligt och utifrån samma principer - på olika nivåer: den nationella nivån, den pedagogiska verksamheten och den lokala nivån mellan dem. I dag fokuserar vi särskilt på den pedagogiska verksamhetsnivån, - dvs. på hur utvärdering genomförs på grupp- och enhetsnivån. Där ligger fokus för utvärderingen på personalens pedagogiska verksamhet samt hur - barnet upplever småbarnspedagogiken och kvaliteten på småbarnspedagogik. I utvärderingsgrunderna har vi sedan skapat ett forskningsunderlag för kvaliteten i fråga om vad småbarnspedagogikens kvalitet består av. Bakom allt detta ligger finländska värderingar, en värdegrund. Värderingarna berättar om vad som anses särskilt eftersträvansvärt och särskilt viktigt inom småbarnspedagogiken. Utifrån dessa värderingar närmar man sig kvaliteten ur två perspektiv: - strukturella faktorer och processrelaterade faktorer.

Här bakom diagrammet finns en  
cyklisk cirkel.

Den visar hur kvalitetsutvärdering  
och ständig utveckling -  
sker som en process på alla dessa nivåer.

Småbarnspedagogikens kvalitet  
består ju av olika faktorer.

I utvärderingsgrunderna beskrivs -

de kvalitetsfaktorer som tagits fram för småbarnspedagogik  
samt de indikatorer som beskriver dem.

Dessa indikatorer grundar sig på lagen om småbarnspedagogik,  
grunderna för planen för småbarnspedagogik och en omfattande  
forskningsöversikt -

som också beskrivs i utvärderingsgrunderna.

Dvs. hur man i forskningen motiverar -

hurdan pedagogisk verksamhet

som resulterar i högklassig småbarnspedagogik -

och särskilt hurdan effektivitet den sedan har.

för barnens lärande, utveckling och välbefinnande.

Dessa kvalitetsfaktorer och de indikatorer som beskriver dem -

såsom redan presenterades i diagrammet eller modellen ovan -

är uppdelade i två olika perspektiv: processrelaterade faktorer,  
de kärnfaktorer som beskriver småbarnspedagogikens  
kärnverksamhet -

samt sedan de strukturella faktorer för kvalitet  
som skapar förutsättningar för småbarnspedagogik -  
där verksamheten genomförs.

Syftet med dessa indikatorer är att skapa en grund -

för enhetliga tillvägagångssätt

i vår nationella småbarnspedagogik -

utifrån vilka verksamheten sedan kan utvärderas.

Dessa indikatorer är på sätt och vis spotljus.

De ber liksom utvärderaren att alltid uppmärksamma -

ett visst delområde av verksamheten åt gången.

Fotot med spotljus där uppe beskriver detta.

Och om man ser på bilden så upptäcker man -

ändå att det finns sådant som lämnas i skuggan runt spotljuset.

Och till det hör ständiga reflektioner över verksamheten.

Ett reflektivt arbetssätt som Laura tidigare talade om.

Det vill säga att all utvärdering i vardagen ändå inte

enbart ska utgå från indikatorer -

utan man måste annars också ständigt reflektera över  
verksamheten.



Vad är då dessa olika strukturella faktorer för kvalitet och de indikatorer som beskriver dem?

De strukturella faktorerna uppfylls på tre nivåer: den nationella och lokala nivån samt nivån för pedagogisk verksamhet.

Dessa strukturella faktorer är de faktorer som gäller anordnande av småbarnspedagogik.

Dessa är rätt bestående eftersom de till exempel definieras av lagar och förordningar och andra nationella dokument.

De strukturella faktorerna är kopplade till vem som ansvarar för småbarnspedagogikens verksamhet, - var verksamheten ordnas och hurdana omständigheter som skapas för verksamheten. Det finns tretton sådana strukturella faktorer för småbarnspedagogik.

Var och en av dessa strukturella faktorer har sedan ännu öppnats separat som indikatorer som beskriver och preciserar dem.

De strukturella faktorerna utgör - den grund för småbarnspedagogikens kvalitet - som betraktar kvaliteten till exempel i fråga om småbarnspedagogikens lärmiljö, - i hurdan omgivning själva verksamheten genomförs. En strukturell faktor som har en avgörande betydelse är barngruppens struktur och storlek.

Och sedan även hur arbetstidsstrukturerna för småbarnspedagogik har genomförts - och hur arbetstiderna planeras i vardagsverksamheten.

Personalstrukturen och de resurser som reserverats för småbarnspedagogiken samt hela ledningssystemet.

Utvärdering och utveckling av småbarnspedagogik ska även ha sina egna strukturer.

Denna struktur för utvärdering och utveckling stöder sedan kvaliteten och det ständiga förbättrandet av kvalitet.

Dessutom är särskilt i den finländska småbarnspedagogiken väsentligt - att systemet för utbildning och fostran är enhetligt, och också övergångarna:

Hur barnet tas emot då han eller hon kommer från hemmet till småbarnspedagogiken.

Eller hurdana övergångar  
man har från småbarnspedagogik till förskoleundervisning och vidare.

Alla dessa olika strukturella faktorer  
bidrar till småbarnspedagogikens kvalitet.

Styrning, rådgivning och övervakning av småbarnspedagogik  
på den lokala nivån -  
är också en central komponent som gäller småbarnspedagogikens  
kvalitet.

Alltså hur familjer överhuvudtaget hänvisas till tjänster.

Faktorer som gäller personalens kompetens och utbildning -

samt naturligtvis den förpliktande planen för småbarnspedagogik  
som styr vårt arbete och verksamheten -

som är ett centralt dokument för kvalitet i småbarnspedagogiken.  
En central faktor för kvalitet är om det finns tillräckligt med  
småbarnspedagogiktjänster,  
är de tillgängliga för alla -  
och är småbarnspedagogiken inkluderande.

Och allra högst upp finns naturligtvis den reglerande  
lagstiftningen.

I denna modell presenterades också ett annat perspektiv på  
kvalitet

, dvs. de processrelaterade faktorerna.

Processrelaterade faktorerna är kärnfunktioner  
inom småbarnspedagogik.

All den verksamhet som genomförs i enheter och barngrupper  
och hela den verksamhetskultur -  
som fortfarande har en direkt förbindelse till  
vad barnet upplever i småbarnspedagogiken.

De processrelaterade kvalitetsfaktorerna genomförs endast  
på den pedagogisk verksamhetens nivå, -  
dvs. i era grupper och enheter.

De processrelaterade faktorerna och de indikatorer  
som beskriver dem i utvärderingsgrunderna som vi gett ut -  
beskriver också hur målen för småbarnspedagogik -  
sedan genomförs utifrån lagen och planen för småbarnspedagogik  
och naturligtvis forskningsbaserat  
i den dagliga verksamheten.

I utvärderingsgrunderna finns sju olika processrelaterade  
kvalitetsfaktorer.

Och precis som i fråga om de strukturella faktorerna förklaras sedan varje kvalitetsfaktor med hjälp av indikatorer.

Centrala processrelaterade kvalitetsfaktorer är till exempel samspelet mellan personalen och barnet.

Man ser att det utgör kärnan av all verksamhet.

Alltså hur barnet bemöts i småbarnspedagogiken.

Dessutom utgör naturligtvis det målmedvetena arbetet inom småbarnspedagogiken, alltså pedagogisk planering, - dokumentation och vidare utvärdering och utveckling - en central delkomponent ifråga om kvalitet.

Pedagogisk verksamhet och inlärningsmiljöer som byggs upp tillsammans med barn.

Hurdant är ledarskapet på den pedagogiska verksamhetsnivån? Med det här avses inte endast enhetens chef, - utan det ledarskap som det professionella ansvaret medför för var och en.

En central komponent som gäller interaktion är också interaktionen med kamrater och stämningen i gruppen.

Man ser att den här faktorn har en stor betydelse för hur barnet upplever kvaliteten i gruppen och i övrigt också på enhetsnivån. Interaktionen mellan de anställda och mångprofessionellt samarbete.

Och även interaktionen mellan personalen och vårdnadshavarna, med vilken vi naturligtvis syftar på samarbete om fostran, - men våra indikatorer och kvalitetsfaktorer närmar sig i utvärderingsgrunderna det här utifrån ett interaktionsperspektiv.

Liksom de strukturella faktorerna beskrivs varje faktor inom processkvalitet - närmare genom indikatorer.

De olika komponenterna inom kvalitet, strukturella och processrelaterade faktorer, är starkt beroende av varandra.

De är i ständig dynamisk interaktion.

Man kan tänka att om strukturerna inte fungerar så brukar inte processerna heller vara högklassiga.

Sedan kan man också tänka att även om vi skulle ha utmärkta förhållanden - fina verksamhetsmiljöer som är materiellt sett stimulerande och mångsidiga.

Vi skulle ha tillräckligt med personal,  
små barngrupper och så vidare.

Men om kärnan för processfaktorer, dvs.  
sampelet mellan den vuxna och barnet inte fungerar i vardagen -  
så då är verksamheten inte  
högklassig ur barnets perspektiv.

På det här viset samverkar de två kvalitetskomponenterna  
med varandra

Det är nödvändigt  
att betrakta dem jämsides i utvärderingen.

Man kan tänka att olika kvalitetskomponenter  
på sätt och vis är pusselbitar -  
och om en bit fattas  
är bilden inte hel.

Forskning har också visat  
att samverkan mellan strukturella kvalitetsfaktorer -  
förutsäger processens kvalitet bättre  
än enskilda strukturella faktorer.

Utmärkta förhållanden garanterar alltså inte att  
kvaliteten och processfaktorerna är högklassiga, -

utan det behövs även andra faktorer. Till exempel personalens  
professionalism och utbildning och arbetserfarenhet och så  
vidare.

Utvärderingsgrunderna berättar om  
olika faktorer som ingår i småbarnspedagogikens kvalitet -  
och de indikatorer som beskriver dem.

Hur kan man då utnyttja kvalitetsindikatorerna  
i utvärderingen i vardagen?

De indikatorer som beskrivs i utvärderingsgrunderna och i slutet  
av det lämpar sig ännu inte som sådana för utvärdering.

Därför måste man ta fram  
utvärderingskriterier som definierar mer i detalj.

Nu ska man komma ihåg att då man börjar dela upp dessa  
indikatorer i kriterier -

så är det alltid ett värdeomdöme. Alltså det som vi mäter -  
berättar för barnen, familjerna och även alla andra om -  
vad vi värdesätter i småbarnspedagogiken.

Därför är det så viktigt att vi för ständiga pedagogiska  
diskussioner om värderingar

i grupperna och enheterna -  
om hur vi ser på småbarnspedagogik  
och vad kvalitet betyder.

Vilka faktorer anses viktiga?

Vilka områden kunde ännu utvecklas,  
dvs. vad borde man börja utvärdera och därigenom utveckla.

Vad är då ett kriterium? Ett kriterium är en utvärderingsgrund som definierar indikatorn närmare. Det är fråga om sådana kvalitetsegenskaper som man försöker formulera så konkret som möjligt -

för att man överhuvudtaget i den egna vardagen ska kunna utvärdera eller mäta det som beskrivs i indikatorerna.

Kriterierna ska vara tydliga och beskriva praxisen så väl som möjligt. De kan skrivas antingen som påstående eller frågor.

Man kan utvärdera dessa kriterier en skala som definierats på förhand. enligt

Antingen uppfylls det mycket bra, bra, i någon mån eller inte alls.

Eller så är det enklaste sättet att utvärdera om dessa kriterier uppfylls eller inte.

Om man börjar ta fram kriterier utifrån dessa indikatorer ska man först naturligtvis diskutera - vad man vill uppnå. Vad är det alltså som man börjar utvärdera - och vilken indikator som eventuellt anknyter sig till det.

Om man på den lokala nivån eller enhets- eller gruppnivån beslutar -

att nu fokuserar vi endast på utvärdering av till exempel interaktion och samspel, -

så måste man fundera över vilket delområde i fråga om samspelet och välja en indikator som beskriver detta.

Om man ur utvärderingsgrunderna väljer till exempel den första indikatorn som beskriver samspelet mellan barnet och den vuxna som låter så här: Samspelet är positivt, hänsynstagande, uppmuntrande och varmt. Personalen är engagerad i barnen och barngruppen.”

Sedan för man utifrån detta ett samtal om värderingar i teamet, man börjar tillsammans diskutera vad - ett positivt och varmt samspel betyder.

Hur syns det på riktigt i vardagen?

Hur ser det ut då ett barn bemöts positivt och varmt?

Utifrån detta delar man sedan upp indikatorn i kriterier som man sedan kan utvärdera.

Det första exemplet som vi har gjort för den här presentationen kunde vara -

att personalen i alla situationer har ett positivt tonfall när de talar med barnen.

Detta kriterium återspeglar denna indikator och tar den till en mer konkret nivå.

Sedan kan man utvärdera vidare om det uppfylls eller inte.  
Talar hela personalen i gruppen positivt till barnen och i alla situationer?

Ett annat exempel kan vara att personalen försäkrar sig varje dag om att man visar alla barn värme, tillgivenhet och respekt.  
En sådan diskussion förutsätter naturligtvis att man har diskuterat i gruppen - hur det syns konkret om man visar värme eller tillgivenhet eller respekt - så att kriteriet är tydligt också i utvärderingssituationen.

Sedan kan man betrakta om en sådan verksamhet och - sådant bemötande av barnen är verklighet i den egna gruppen eller inte.

Här har vi nu med stordior tagit upp olika exempel på hur man gör upp kriterier för självvärdering av verksamheten.  
De första tre kriterierna eller påståendena kan utvärderas på skalan ja eller nej, - dvs. de antingen uppfylls eller inte. Om man betraktar kvalitetsfaktorn för pedagogisk verksamhet - så kunde ett kriterium som beskriver indikatorerna vara att vi tillsammans har tagit fram - pedagogiska grunder för all verksamhet i vår grupp. Uppfylls då det här eller inte?  
Eller att personalen i vår grupp dagligen deltar i barnens lek. Uppfylls det här eller inte?  
Eller om man vill lägga fokus på lärmiljöer så kunde man utvärdera dem med kriteriet - Vi har regelbundet byggt upp och förändrat lärmiljöer tillsammans med barnen. Också det här kan utvärderas utifrån om det - uppfylls eller inte alls uppfylls.  
Man kan också genomföra utvärdering så att man funderar om något uppfylls dagligen, varje vecka, varje månad eller kanske aldrig.  
Ett exempel på detta kan till exempel vara något som gäller målen för motionsfostran. I vår grupp genomförs planmässig verksamhet där alla barn blir andfådda. Utifrån detta kan man sedan utvärdera hur ofta den här typen av verksamhet genomförs.

Eller i fråga om bildkonst, dvs. den kvalitetsfaktor som gäller planering av pedagogisk verksamhet -

och de indikatorer som beskriver det här,  
kan man använda följande kriterium: -  
I vår grupp genomförs planmässig  
och handledd småbarnspedagogik.  
Till exempel i fråga om att måla. Har vi genomfört detta  
varje vecka, varje dag eller mer sällan?  
Genom dessa kriterier kan man sedan  
börja utvärdera verksamheten  
och om den genomförs enligt de indikatorer  
som presenteras i utvärderingsgrunderna.  
Hur genomförs då utvärderingen  
som helhet?  
I detta avsnitt fokuserar vi på  
kvalitetsutvärderingens systematiska karaktär.  
Då man utför utvärdering i grupperna  
ska man reservera tid för utvärderingen -

och den ska ha planmässiga och överenskomna strukturer.  
Naturligtvis har man även gemensamma mål i fråga om  
när utvärderingen genomförs och utifrån vilka mål.  
Utgår målen från barngruppens behov?  
Ni ser i barngruppen något som  
ni ska börja utveckla -  
eller bestäms utvärderingsområdena på enhetsnivå  
eller regionalt eller lokalt?

Alltid ska man ändå hålla i minnet att utvärdering  
inte innebär att man bara samlar in utvärderingsinformation -

till exempel genom de kriterier som presenterades tidigare,

utan att utvärderingen som helhet är en omfattande process  
med många olika skeden.

I utvärderingsgrunderna presenteras på sida 32 en cykel för  
utvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet.  
Den övre mindre cirkeln utgår från en så kallad  
Demingmodell för kontinuerligt förbättringsarbete -  
där verksamheten först planeras,  
sedan genomförs, utvärderas och utvecklas.  
Det är alltså en kontinuerlig cykel av utvärdering  
och utveckling.  
Men om man betraktar utvärdering helt separat -  
så ser man att i själva verket är  
utvärdering också en separat -  
och rätt omfattande process med olika skeden.  
Att man börjar samla in utvärderingsinformation förutsätter  
naturligtvis  
att man ställt upp mål för verksamheten och därigenom också för  
utvärderingen.

Efter att man samlat in utvärderingsinformation ska informationen analyseras -

så att den inte bara lämnas i en skrivbordslåda eller ett skåp. Utifrån den utvärderingsinformation som analyserats drar man sedan slutsatser - och definierar utvecklingsåtgärder.

När vi alltså har fått veta något om vår verksamhet genom utvärderingen, dess styrkor eller utvecklingsområden - börjar vi sedan diskutera vilka delområden inom verksamheten som ska utvecklas för att verksamheten ska bli ännu bättre eller smidigare. Utifrån utvecklingsåtgärderna definieras sedan på nytt mål för verksamheten - och cykeln börjar ett nytt varv. Allt detta förutsätter naturligtvis att utvärderingen ska såväl på grupp- och särskilt på enhetsnivån - ha de strukturer inom vilka utvärderingen genomförs.

Man kan samla in och analysera utvärderingsinformation genom att till exempel utarbeta en separat utvärderingsplan. I utvärderingsplanen kan man konkretisera och precisera hur man börjar samla in information. Man preciserar vad man ska utvärdera och för en diskussion om värderingar och varför vi tycker att något är så viktigt - att det behöver utvärderas. Man reserverar tid för utvärderingen och kan sedan helt konkret bestämma när utvärderingen ska genomföras. Sedan beslutar man enligt dessa mål hurdan information som behövs som grund för utvärderingen och om vilka saker. Särskilt ska man tänka över hur informationen dokumenteras. Likaså ska man besluta vem eller vilka som genomförs utvärderingen. På samma sätt kan man göra upp en plan för analys av utvärderingsinformationen.

När informationen har samlats in: Hur, var, och när behandlas utvärderingsinformationen och vem gör det? Sedan går man vidare till följande skeden och vad som ska göras med utvärderingsinformationen. Vilka deltar då man tar utvecklingsbeslut - enligt vilka verksamheten utvecklas vidare. I planen kan man också ta upp -



hur barnens röst blir hörd i  
utvärderingscykeln. Eller föräldrarnas röst.  
Till slut sammanfattar vi  
vad utvärdering egentligen är som helhet.  
Utvärdering ska vara systematisk och planmässig.  
På lokal nivå ska utvärderingen  
ha överenskomna strukturer, -  
utifrån vilka man sedan kan göra  
utvärderingsplaner, -  
dvs. hur utvärderingen genomförs.  
Utvärderingen ska vara målinriktad.  
Utvärderingens mål kommer från dessa  
indikatorer som NCU gett ut -  
och sedan beslutar man på den lokala nivån eller  
enhets- eller gruppnivån -  
om preciserade mål  
som gäller just den egna verksamheten.  
Vad borde man utvärdera och utveckla?  
Målen ska naturligtvis diskuteras  
så att alla förbinder sig till dem -

och mot vilka den genomförda utvärderingen sedan reflekteras.  
Utvärderingen ska vara kontinuerlig och den borde vara en del av  
vardagen.

I nuläget övar man ännu på många nivåer  
inom småbarnspedagogiken på vad  
utvärdering egentligen är och hur den genomförs.  
Men som det står här på stordian  
så går vi med små steg framåt.  
Utvärderingens mål ska vara sådana  
att det också är möjligt att uppnå dem.

Och för att man ska kunna driva igenom en utvärderingsprocess  
så ska det vara en process som leds av någon.  
Kanske det på enhetsnivå är enhetens chef  
som svarar för att utvärderingsprocessen -  
eller i gruppen kanske  
läraren inom småbarnspedagogik.

Och till slut kommer vi tillbaka till det som Laura inledde med, -  
dvs. att all utvärdering ska göras för  
att den stöder utveckling av verksamheten.

Den stöder förbättringen av småbarnspedagogikens kvalitet  
ur det perspektivet att det ska vara bra för barnet att vara där.  
Tanken är att småbarnspedagogik ska vara målinriktad,  
att det kan verifieras -  
och att det stöder barnets lärande,  
välbefinnande och utveckling.

Då är utvärderingens mål  
att verksamhetens kvalitet  
ständigt förbättras.  
Vi tackar er för att ni såg vår  
videoföreläsning -

och vi önskar er en givande utvärdering och utveckling. Tack.